

ИНСТРУКЦИЈЕ У ВЕЗИ СА ПОЛАГАЊЕМ СТРУЧНОГ ИСПИТА (ОСНОВНЕ ШКОЛЕ)

I – Опште информације

У складу са Законом о основном васпитању и образовању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 44/17) и Правилником о полагању стручног испита у школи („Службени гласник Републике Српске“, број: 93/15 и 29/16) стручни испит за самосталан образовно-васпитни рад у школи полаже лице које испуњава услове за рад на пословима за васпитно-образовног радника у школи и које се оспособљавало за самостално извођење васпитно-образовног рада у трајању од годину дана (приправнички стаж) у складу са одредбама наведеног Закона и правилника.

Стручни испит за секретара школе полаже лице које испуњава услове за рад на радном мјесту секретара у школи, по истеку приправничког стажа у трајању од годину дана, у складу са одредбама Закона и правилника.

Стручни испит се састоји из практичног и усменог дијела.

Практичан дио стручног испита у школи у разредној и предметној настави састоји се од:

- 1) реализације наставне јединице на једном наставном часу из одговарајућег наставног предмета,
- 2) усменог образложења и разговора о одржаном часу и
- 3) провјере знања из методике наставе одговарајућег наставног предмета, примјене иновација у наставном процесу, те кориштења наставних метода и средстава у настави.

Практични дио стручног испита за стручне сараднике у школи састоји се од:

- 1) одбране истраживачког рада на основу теоријског или емпиријског истраживања неког од проблема у васпитно-образовном процесу који је претходно представљен наставничком вијећу,
- 2) усменог објашњења рјешења конкретног проблема из праксе и
- 3) провјере знања из струке у складу са пословима које стручни сарадник обавља.

За полагање практичног дијела стручног испита наставник разредне наставе у пријави наводи два наставна предмета од којих један мора бити из групе: српског језика и књиживености, математике, те природе и друштва, а други наставни предмет из групе: ликовна култура, музичка култура и физичко васпитање.

Од два одабрана наставна предмета комисија одређује један наставни предмет за полагање стручног испита и о томе обавјештава наставника разредне наставе најкасније 30 дана прије полагања испита.

Приликом подношења пријаве за полагање стручног испита стручни сарадник наводи тему која је била предмет истраживања током обављања приправничког стажа и која ће се бранити на практичном дијелу стручног испита.

Усмени дио стручног испита обухвата познавање прописа из основа уставног уређења БиХ и Републике Српске и познавање законских и подзаконских прописа Републике Српске из основног васпитања и образовања, те општих аката школе којима се детаљније прописују организација и рад школе и исти се полаже у Министарству просвјете и културе Републике Српске.

Стручни испит за секретара састоји се из писменог и усменог дијела испита и исти се полаже у Министарству просвјете и културе Републике Српске.

Писмени дио стручног испита за секретара садржи теме из дјелокруга послова секретара и састоји се од: рјешавања практичног задатка из управних и других стручних послова из оквира дјелатности школе и усменог образложења и разговора о практичном задатку.

Усмени дио испита за секретара полаже се из области:

- 1) уставног уређења БиХ и Републике Српске,
- 2) управног поступка и управног спора,
- 3) законских и подзаконских прописа из области основног васпитања и образовања, радног законодавства и канцеларијског пословања.

Кандидат који обавља послове васпитно-образовног рада може приступити полагању стручног испита под условом да има:

- 1) профил и стручну спрему потребну за рад на пословима васпитно-образовног радника школе,
- 2) положену педагошко-психолошку и дидактичко-методички групу предмета на високошколској установи за образовање наставника, уколико у току школовања није положио наведену групу предмета (не односи се на кандидата који приступа полагању стручног испита за секретара школе),
- 3) најмање једну годину непосредног васпитно-образовног рада у струци и рада под надзором ментора и
- 4) реализован програм приправничког стажа према утврђеном плану.

Кандидатима који положе стручни испит, Министарство просвјете и културе издаје увјерење о положеном стручном испиту и исти су стекли право за самостално извођење васпитно-образовног рада, односно послова у оквиру струке.

Уколико кандидат не положи стручни испит у претходном року има право на поновно полагање стручног испита у наредном испитном року.

II – Пријава

Школа у којој приправник одрађује приправнички стаж, за приправника подноси пријаву за полагање стручног испита за самосталан образовно-васпитни рад у школи након истека приправничког стажа, а о чему обавјештава и приправника.

Уколико кандидат који испуњава услове за полагање стручног испита, није у радном односу, исти самостално подноси пријаву за полагање стручног испита за самосталан образовно-васпитни рад у школи.

Пријављени кандидати који испуњавају услове за полагање стручног испита, путем интернет странице Министарства просвјете и културе Републике Српске обавјештавају се о мјесту и термину полагања стручног испита најкасније 30 дана прије утврђеног термина.

У складу са напријед наведеним, објавом информације на сајту Министарства, сматра се да су кандидати обавјештени о мјесту и термину одржавања стручног испита.

Пријава за полагање стручног испита (која је доступна на сајту Министарства) може се подносити током читаве године, с тим да се сам испит обавља у четири испитна рока и то:

- 1) од 25. септембра до 25. октобра,
- 2) од 15. новембра до 15. децембра, 3) од 5. фебруара до 5. марта и 4) од 5. априла до 5. маја.

НАПОМЕНА: Кандидати који се пријављују на један од напријед наведених испитних рокова, дужни су да доставе пријаву најкасније 30 дана прије назначеног термина.

Уз пријаву за полагање стручног испита подносилац захтјева прилаже следећу документацију (у оригиналу или овјереној копији):

- 1) диплому о стеченом образовању кандидата,
- 2) план приправничког стажа,
- 3) евидентни лист и мишљење ментора,
- 4) извјештај о приправничком стажу приправника,
- 5) увјерење школе о обављеном приправничком стажу,
- 6) доказ о положеној педагошко-психолошкој и методичко-дидатичкој групи предмета, за кандидате који су завршили ненаставничке високошколске установе и 7) доказ о уплати на име накнаде трошкова полагања стручног испита.

Уколико је приправник током обављања приправничког стажа мијењао школу, подносилац захтјева, поред напријед наведене документације дужан је доставити увјерење о обављеном приправничком стажу из свих школа у којима је обављан приправнички стаж.

Кандидат који је стекао радни стаж ван основне школе у својој струци није обавезан да достави план приправничког стажа, евидентни лист и мишљење ментора, као и извјештај о приправничком стажу приправника, али је дужан доставити мишљење установе о обављеном приправничком стажу у којој је обављао исти.

Пријаве са пропратном документацијом се достављају на адресу Министарства просвјете и културе Републике Српске, Трг Републике Српске број 1, Бања Лука, са назнаком: „Полагање стручног испита“ или се лично предају на шалтер протокола у приземљу зграде (ламела А) на назначеној адреси.

III – Накнада трошкова за полагање стручног испита

Висина накнаде за полагање стручног испита износи 80% најниже нето плате у Републици, за мјесец који претходи подношењу пријаве за полагање.

Трошкове првог полагања стручног испита сноси школа у којој је приправник запослен на неодређено вријеме, те уколико кандидат не положи стручни испит у предвиђеном року, сам сноси трошкове полагања стручног испита за сваку наредну пријаву.

Уколико школа врши жирално уплату накнаде трошкова полагања стручног испита у име кандидата, уз пријаву се као доказ о уплати доставља Образац број 2 протоколисан у надлежној филијали Трезора.

НАПОМЕНА: Најнижа нето плата у Републици Српској за 2026. годину утврђена је Одлуком Владе Републике Српске о најнижој плати („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/25) и иста износи 1000,00 КМ. У складу са наведеним, накнада трошкова полагања стручног испита износи **800,00 КМ**, а што представља 80% од напријед назначеног износа.

Уплата накнаде за трошкове полагања стручног испита врши се на сљедећи начин:

Прималац: Рачун јавних прихода бр: 562-099-00000556-87

Сврха уплате: „накнада трошкова за полагање стручног испита“

Ограничациони код: 0813001 (Буџетска организација)

Врста прихода: 722511

Општина: 002

